

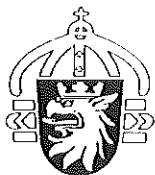
Skötselplan för naturreservatet Rååns dalgång i Helsingborgs kommun

1 ALLMÄN BESKRIVNING**1.1 Uppgifter om området**

Namn:	Rååns dalgång
Skyddsform:	Naturreservat
Beslutsdatum:	1998-12-18
Kommun:	Helsingborgs stad
Församlingar:	Raus och Bårslöv
Fastigheter:	Enligt särskild förteckning
Markägare:	Helsingborgs stad, Raus församling och enskilda
Kartblad:	Topografisk karta: Helsingborg 3C SV Ekonomisk karta: Helsingborg 3C:21 Registerkarta: 3C2b Råå 03221 3C2c Raus 03222
Läge:	Råån från mynningen i Råå till Gantofta omedelbart söder om Helsingborgs stad
Areal:	Ca 125 ha landområde, varav rinnande vatten och dammar ca 15 ha
Gränser:	Området är markerat med kraftig svart punktstreckad begränsningslinje på bifogade karta, karta 1.
Naturvårdsförvaltare:	Helsingborgs stad
Beslutsmotiv:	Botaniska, zoologiska, geovetenskapliga, kulturhistoriska, rekreation och landskapsbild
Planförfattare:	Widar Narvelo

1.2 Natur- och kulturförhållanden

Rååns dalgång är ett mosaikartat kulturlandskap med många ålderdomliga inslag. Dalgången är en välutbildad och skarpt markerad u-dal där den norra sluttningen är den brantaste. Flera små, ofta djupt skurna sidoraviner uppträder. Spåren av långvarig

bosättning runt dalgången är många, vilket inte minst de många ättehögar från bronsåldern vittnar om. Den medeltida kyrkan i Raus, ett gammalt vadställe, stenbroar samt en pestkyrkogård är andra spår. Vid Görarpsmölle finns rester av en vattenmölle som troligen fanns här redan på 1600-talet. Genom lantmäteribeskrivningar från början av 1700-talet är det känt att mycket av dalgången då bestod av ängsmarker (stubbskottängar), medan sluttningarna och de omgivande plåtarna utgjordes av fäladsmark. I dalgången växt vid denna tidpunkt bok, ek och surskog (småvuxen al). I anslutning till Görarpsravinen markerades även förekomsten av tre källsprång i dalbotten.

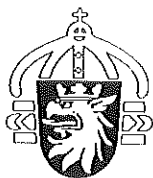
Vegetation som kan betraktas som "ursprunglig" och mycket karaktäristisk är främst de gamla albestånden utmed åkanten. Dessa hävdades i äldre tid som stubbskottsängar och var då främst bevuxna med smått al. Dagens albestånd har vuxit upp från sådana regelbundet avskurna stubbskott. Det är därför inte ovanligt med socklar på 1-2 meter i diameter och med upp till tio kraftiga stammar på varje sockel.

Ädellövskog med främst ask, alm, ek och fågelbär utgör en vegetationstyp av naturskogskaraktär i dalgångssluttningarna med ett högt, rörligt och näringsrikt grundvatten. Vegetationen är här lundartad. Även dessa partier är igenvuxna ängar. I denna vegetationstyp påträffas de mest näringskrävande arterna, bl a Sankt Pers nycklar, tvåblad, skogsknipprot, vårlök, dvärgvårlök, lundvårlök, hässleklocka, gulsippa, lungört och lundstjärnblomma. Andra ovanliga arter är murgröna, långsvingel och nässelsnärja. Den senare uppträder dock endast i de välutbildade nässelbestånden väster om Raus kyrka.

Fågellivet i området kan betraktas som rikt men normalt för biotoperna med vissa undantag. Mindre hackspett, försärla och eventuellt kungsfiskare häckar i området. Häger ses regelbundet och i lövskogen återfinns många av de vanligaste småfåglarna bl a bofink, rödhake, svarthätta, härmsångare, lövsångare, grå flugsnappare, koltrast, taltrast och gärdsmyg. Strömstaren har en tät vinterpopulation i området. Kärrsångaren hade i närheten av Raus, omkring 1920, en av sina tidigast kända häckningslokaler i landet.

Skogsmård, iller, hermelin och småvessla förekommer. Räv, vildkanin, fälthare, rådjur och grävling är allmänna. Utter fanns i Råån så sent som på 1950-talet.

Genomförandet av *Våtmarksplanen* har inneburit att nya våtmarker anlagts genom i första hand schaktning varvid mindre dammar, korvsjöar eller parallella åfåror skapats. Viss överledning av täckdikningsrör och dagvattenledningar har även skett i sluttningar. Tillskapandet av dessa våtmarker syftar till närsaltreduktion för havsmiljön, men ger även andra ökade naturvårdsvärden för floran, fiskar, groddjur och fåglar. Sådana våtmarker har anlagts nedströms vägbron vid Raus kyrka samt flera mindre uppströms Görarps mölle.

2 FÖRESKRIFTER ENLIGT LÄNSSTYRELSENS BESLUT

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar ska förbud gälla att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning eller utföra tillbyggnad av befintlig byggnad eller anläggning
2. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord eller torv
4. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa
5. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse
6. dika
7. odla upp skogsmark, naturlig betesmark eller myrmark
8. ta bort dött träd eller vindfälle annat än för säkerhet och framkomlighet
9. tillföra växtnäringssämnen (naturlig gödsel, handelsgödsel, rötslam) eller jordförbättringsmedel utom på åkermark
10. slutavverka
11. markbereda, eller skogsodla med undantag för åtgärder enligt planteringsplanen 1986
12. jaga under lördagar samt sön- och helgdagar
13. avleda eller leda bort vatten annat än för planerade våtmarker enligt våtmarksplanen
14. släppa ut avloppsvatten

15. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel

16. använda mark för skyttetävling, orienteringstävling, cykeltävling eller militära övningar

Ovan nämnda bestämmelser ska ej utgöra hinder för att genomföra åtgärder som behövs för reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan eller för drift och underhåll av befintliga ledningar som tillhör kommunens VA-nät, el- eller teledistributör. Länsstyrelsen kan i särskilda fall medge undantag från ovan angivna föreskrifter.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldiga att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet, nämligen

1. utmärkning av och upplysning om reservatet
2. anordnande och underhåll av anläggning eller anordning för allmänhetens friluftsliv, såsom parkeringsplatser, tillfartsvägar, stigar, leder, toaletter, rastplatser, utsiktsplatser, fågeltorn, tältplatser eller dylikt, vars läge är angivna i av länsstyrelsen fastställd skötselplan
3. gallringar, röjningar, avverkningar, slätter samt övriga åtgärder vilka finns angivna i av länsstyrelsen fastställd skötselplan
4. skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjningar, uppsättande och underhåll av stängsel och vattningsanordningar i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. framföra motordrivet fordon annat än på särskilt anvisade vägar och platser
2. ställa upp motorfordon, husvagn, husbil, släpvagn eller dylikt annat än på särskilt anvisade platser

3. färdas med båt eller annan farkost från Görarpsdammen och uppströms under tiden 15 mars -1 juli
4. förtöja eller ankra båt annat än på anvisade platser
5. framföra cykel annat än på anvisad väg, stig eller plats
6. rida annat än på anvisad väg, stig eller plats
7. tälta, utom på särskilt anvisade platser
8. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur
9. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
10. göra upp eld annat än på anvisad plats
11. plocka eller gräva upp växter, svampar eller lavar eller bryta kvistar och buskar
12. fånga eller samla in insekter eller andra djur med undantag för fisk
13. snitsla spår eller anordna orienteringskontroll

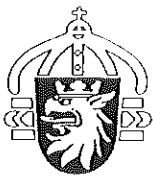
Föreskrifterna under C skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan. De skall ej heller utgöra hinder för genomförande av nödvändiga provtagningar enligt beslutat kontrollprogram för Råån.

Om gällande fiskebestämmelser erinras följande:

Så kallat fredningsområde gäller för Rååns mynning. Fiske är förbjudet inom detta område under tiden den 1 april - 31 maj och den 1 oktober - 31 december. Detta gäller även handredskap utanför åmynningen.

Det är vidare förbjudet att:

- fiska utan fiskekort mellan Råå-Gantofta
- fiska under tiden 1 oktober till 28(29) februari
- fiska med andra redskap än spinn och fluga

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen av reservatet.

Naturvårdsförvaltare

Helsingborgs stad skall vara naturvårdsförvaltare. Vid förvaltningen ska samråd fortlöpende ske med markägare, berörda myndigheter och övriga berörda.

Skötselplan

1. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Markdisposition, skötsel och vård, kontroll av skötselåtgärdernas effekt samt anläggningar för allmänheten ska ske enligt detaljanvisningarna i skötselplanen, som ska fastställas av länsstyrelsen.
3. Naturvårdsförvaltningen ska finansieras enligt den ekonomiska plan som fogas till den fastställda skötselplanen.

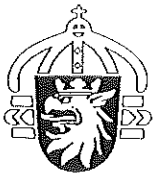
3 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

3.1 Allmän målsättning för reservatets disposition och skötsel

3.1.1 Motiv och syften

Naturreservatet har tillkommit främst på grund av kulturellt-vetenskapliga värden, där botaniska, zoologiska, geovetenskapliga och rekreationsmässiga skäl utgör de främsta motiven. Reservatet har dessutom med sina delvis skogklädda sluttningszoner en tilltalande landskapsbild, som i kombination med ett naturligt framrinnande vattendrag med flera små biflöden och ravinskräningar är av största betydelse för upplevelsen av Rååns dalgång.

Ändamålet med naturreservatet är att utveckla och bevara områdets naturliga förutsättningar för en rik biologisk mångfald samtidigt som områden med kulturhistoriskt värdefulla karaktärsdrag eller livsmiljöer tillvarats. Ändamålet är också att skapa förutsättningar för en förbättrad vattenkvalitet i Råån, bevara en tilltalande landskapsbild och skapa förutsättningar för ett rikt och varierat friluftsliv under hänsynstagande till områdets övriga värden. Från ekologisk synpunkt är den biologiska variationen och vad som kan bedömas som naturlig artsammansättning samt vattenförhållandena därvid grundläggande utgångspunkter. Områdets sociala

betydelse som rekreationsområde för rörligt friluftsliv är synnerligen stor. Tillgängligheten för allmänheten skall öka genom broar och nya ängsmarker.

3.1.2 Övergripande målsättning för skötseln

Ändamålet med skötseln är att bibehålla och i vissa delar återskapa landskapets tidigare karaktär av odlingslandskap med ängar och betesmarker samtidigt som lövskogen skall få utvecklas huvudsakligen fritt mot naturskog. Syftet med skötseln är vidare att skapa goda miljöer för vattenlevande organismer i ån och dess biflöden samtidigt som allmänhetens möjligheter att utnyttja området för rekreation och friluftsliv underlättas. Skottskogen är en försummad del i odlingslandskapets naturvård varför målsättningen är att kunna bibehålla såväl övervuxna som hävdade partier av denna. Skogskaraktären får dominera men enstaka stammar avverkas helt, för att få flerstamnighet.

3.2 Markdisposition

Med angivna bevarandemotiv och målsättningar för skötseln som grund skall reservatets areal disponeras som öppen eller trädbevuxen betesmark, ängsmark, våtmark/strandområde, skogsmark, åker/vall, vatten och dammar och övrig mark.

Den ungefärliga arealfördelningen beräknas omfatta:

Skogsmark	25 ha
naturskog	10 ha
ädellovskog samt alskog	15 ha
Ängsmark	34 ha
stubbskottäng	1,5 ha
trädbevuxen äng (planterad)	18 ha
övrig äng	7,5 ha
våtmark/strandvegetation	7 ha
Betesmark	26 ha
Åkermark	21 ha
Vatten och dammar	10 ha
Övrigt	9 ha

Markdispositionen har översiktligt angivits på karta 2.

3.3 Skötselåtgärder

3.3.1 Skogliga åtgärder

Att låta vissa lövpartier utvecklas fritt gynnar en rad hålbbyggande fågelarter och på sikt även fladdermöss som övervintrar i ihåliga träd. Den lägre faunan (evertebrater) gynnas också av en fri utveckling, liksom många vedsvampar, mossor och lavar.

Gallring och röjning för att ljushugga kring enstaka äldre ekar kan övervägas. Främmande arter, t ex sykomorlön, skall därvid i första hand avlägsnas. Till formen egendomliga träd lämnas orörda. Träd som faller över stigar eller leder får sågas upp, men skall därefter endast dras åt sidan för att underlätta framkomligheten. Träd som faller i vattnet får tas bort för att inte utgöra hinder för vandrande fiskarter.

Vissa ytor med åker och kulturbetesmark är föremål för en särskild planteringsplan från 1986. Utpökade åkrar besås och planteras med inhemska lövträdsarter. Dessa ytor skall på sikt bli tillgängliga för rörligt friluftsliv.

3.3.2 Betesdrift

Betesdrift bör ske årligen på de arealer som disponerats som betesmark. Betesdriften bör om möjligt ordnas som kombinationsbete med olika djurslag. Om enbart hästbete kan ordnas bör betningen vara av sådan omfattning att skador på mark och vegetation inte uppstår. Fårbete har historisk tradition i området och bör förekomma inom något område som alternativ till eller i kombination med hästbete.

3.3.3 Fiskevårdsåtgärder

Åtgärder i vattendraget har varit föremål för ett särskilt projekt som påbörjades 1990/91 med inriktning på fiskevård genom biotopförbättringar och borttagande av vandringshinder. Det är angeläget att goda betingelser tillskapas för havsöringens vandring och lek i Råån. Åtgärder som bedöms angelägna att genomföra skall ske på sådant sätt att åns naturliga förutsättningar tillvaratas samtidigt som annat djur- och växtliv inte får påverkas negativt. Åns naturliga lopp, bottenförhållanden och strömförhållanden skall bibehållas i väsentligen opåverkat skick med hänsyn till att vattendraget och dess nära omgivning är upptaget som ett NATURA 2000-objekt (SE00430109). Innan åtgärder vidtas skall samråd ske med Länsstyrelsen.

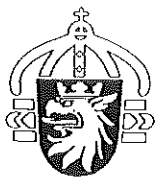
Laxtrappan vid Görarpsdammen är ombyggd 1990 och fungerar tillfredsställande.

3.4 Miljöövervakning

För reservatet bör kommunen upprätta ett särskilt kontrollprogram för övervakning av områdets miljötillstånd. Särskilt angeläget är att kunna bedöma effekterna av förändrad vattenkvalitet på flora och fauna i Råån. Det är även angeläget att upprätta ett kontrollprogram för övervakning av enskilda växt- och djurarter samt för övervakning av tillståndet hos förekommande livsmiljötyper (habitat).

3.5 Skötselområden och detaljanvisningar

Naturresevatet har indelats i skötselområden. För varje skötselområde har angivits en beskrivning av delområdets utseende och tillstånd vid skötselplanens ikraftträdande, delområdets mål (markdisposition) och de åtgärder som erfordras för att nå målet.

Angivna arealer är endast ungefärliga.

Indelningen i skötselområden framgår av karta 3.

Skötselområde 1

6-7 ha

Beskrivning: Råån med biflöden. Riksintresse, länets viktigaste vattendrag för havsöring-reproduktion. Flöde svagt under torrtid. Vattenkvalitet tämligen god, dock föreligger viss närsaltbelastning och andra jordbruksutsläpp. Risk för utsläpp av förorenat dagvatten. Vissa mindre industrier. Aktivt fritidsfiske med kort Råå-Gantofta. Flora och fauna hyser en del sällsynta arter såsom grönling, flodkräfta, forsärla, kungsfiskare, pilblad. Årensningar kan skada lekbotten. Vandringstrappor för öring och ål. Vattenöverfall vid Görarp, strömkoncentratorer. Tidigare vattentäkt.

Mål: Förbättrad vattenkvalitet, bottenmorfologi, visst minsta flöde, naturlig meandring, naturlig växt- och djurartsammansättning. Vandringstrappor för fisk, dämme, pumpstation vid omr 24.

Åtgärder: Återställande av lekbottnar, fria vandringsvägar för fisk, allmänna biotopförbättringar. Vandringsvägar för fisk underhålls.

Skötselområde 2 a-e

3,5 ha

Beskrivning: Strandkantsvegetation, särskilt bladvassparti samt klippta gräsmattor.

Mål: Bibehålla bladvassparti och annan kantvegetation.

Åtgärder: Klippning av gräsmattor. I övrigt inget.

Skötselområde 3

1,5 ha

Beskrivning: Sluttande gräsmark.

Mål: Sluttande översilningsmark (dagvatten).

Åtgärder: Öppen dagvattenhantering i damm och kanaler. Klippning av gräs. Damm och diken underhålls.

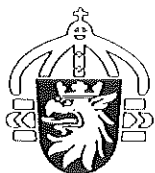
Skötselområde 4

1,3 ha

Beskrivning: Stig utmed åns sydsida samt trädbård utmed åkanten med främst al, men med inslag av ask, alm och fågelbär.

Mål: Promenadstråk, albård med gamla träd.

Åtgärder: Rör under stig p g a dagvatten i omr 3. Regelbundet underhåll av stigen.

Skötselområde 5

4 ha

Beskrivning: Högörtäng med spridda träd och buskar, våta partier (grundvatten eller dagvattenledning).

Mål: Översilad våtmark, damm (dagvatten).

Åtgärder: Utledning av dagvatten. Slätter av högörtvegetation eller enbart röjning av sly. Betesdrift kan utgöra alternativ skötsel.

Skötselområde 6

3,5 ha

Beskrivning: Delvis fiskodling i anlagda dammar. Något sluttande parti med bl a nässlor och fläder ner mot ån.

Mål: Bibehålla möjligheterna till fortsatt fiskodling samtidigt som ytor med fläder och nässlor så långt möjligt bevaras till gagn för djurlivet. Alternativ målsättning kan vara slåttad äng eller öppen dagvattenhantering. Promenadstråk.

Åtgärder: Extensiva. Tillskapa promenadmöjligheter utmed ån. Slätter av högörtvegetation 1-2 ggr per år. Fiskodlingen ansvarar för egna nödvändiga åtgärder.

Skötselområde 7

10 ha

Beskrivning: För närvarande åker utmed Rausvägen, blivande parkmark i detaljplan för Raus södra. Kullen tidigare grund för väderkvarn (Möllebacken). Västkustbanan delar området i en västlig och en östlig del.

Mål: Åkerbruket bör kunna fortsätta tills nytt beslut om markanvändning och arrende fattas. På sikt parkmark med promenadstig och cykelstig.

Åtgärder: Fortsatt åkerbruk tills vidare, därefter anläggning av gräsytor samt plantering av inhemska träd- och buskarter. Regelbunden skötsel av parkmarken. Ev ny väderkvarn.

Skötselområde 8

2 ha

Beskrivning: Sluttning med torrängsinslag, bl a puktörne, med övergång i fuktäng mot ån. I östra delen tätar trädvegetationen.

Mål: Sluttning med ängsvegetation och buskar.

Åtgärder: Fri utveckling av trädbestånd. Återkommande slätter och slyröjning av västra delen (torräng).

Skötselområde 9

1,5 ha

Beskrivning: Högörtäng/våtmarksparti utmed ån, som översvämmas vår och höst.
Anlagd damm för närsaltreduktion.

Mål: Våtmark för närsaltreduktion.

Åtgärder: Tills vidare endast uppföljning av effekterna av genomförda åtgärder.
Kommande utvärdering får avgöra vilka åtgärder som kan erfordras för
anläggningen. Vegetationen i övrigt bör få utvecklas fritt.

Skötselområde 10

0,25 ha

Beskrivning: Högörtäng, som översvämmas vår och höst, SV Raus kyrka.

Mål: Periodiskt översvämmad högörtäng.

Åtgärder: Årlig slåtter av högörtvegetation.

Skötselområde 11

0,5 ha

Beskrivning: Gräsäng, gammal väg till kyrkan (vadställe).

Mål: Öppen gräsäng med våtmark i västra kanten intill bron.

Åtgärder: Överledning av dagvatten samt underhåll av dike/våtmark.

Skötselområde 12

1 ha

Beskrivning: Skog av björk, ask, bok (hägg, alm, björk), samt al utmed ån. Ett
mindre, öppet högörtparti.

Mål: Naturskog utan direkt tillgänglighet.

Åtgärder: Fri utveckling till gagn för djurlivet. Ev kan högörtpartiet översilas med
dagvatten.

Skötselområde 13

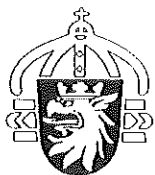
13a

0,5 ha

Beskrivning: Bäckravin, fd vattenkvarndamm nu med högörtparti och omgivande
trädvegetation av ädellöv. Stig över dammen leder in i dalgången.

Mål: Återställd damm omgiven av lövträd samt stig öppen för allmänheten.

Åtgärder: Rensning/grävning av damm samt dämning. Underhåll vid behov.

13 b

1 ha

Beskrivning: Bäckravin med ädellöv intill kyrkan.

Mål: Ravin med ädellöv dominerat av ask och al.

Åtgärder: Försiktig gallring av bok.

Skötselområde 14

1 ha

Beskrivning: Unglövparti med ask samt al och något alm och björk. Kvävegynnad flora.

Mål: Askskog med inslag av al, björk, alm.

Åtgärder: Återkommande röjning/gallring.

Skötselområde 15 a

0,5 ha

Beskrivning: Tätt, äldre, planterat bokbestånd, litet hygge efter gran. I ån en strömkoncentrator och mindre forsacke. Vålfrekventerad strövstig mot Gantofta.

Mål: Glest bokbestånd för att öka ljusinsläppet på marken.

Åtgärder: Gallring i bokbeståndet. Självetablering av träd på hygget. Vid behov röjning och gallring.

Skötselområde 15 b

Beskrivning: Bok- och björkbevuxen f d pestkyrkogård.

Mål: Bok-björkbestånd.

Åtgärder: Skylt som upplyser om pestkyrkogården. Bok-björkbeståndet gallras vid behov.

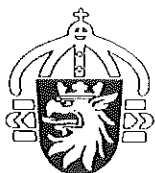
Skötselområde 16

1,25 ha

Beskrivning: Unikt skottskogsbestånd söder om åfåran med numera gammal al (flerstammiga), sannolikt även gammal slåttermark (jfr omr 17).

Mål: Gammal al med visst upprätthållande av skottskog. Återskapande av stubbskottäng i de östra delarna.

Åtgärder: Vart 20:e-30:e träd/stamgrupp avverkas helt ner till roten. Se i övrigt under kap åtgärder av allmän karaktär. Ängsbruk med inriktning på stubbskottsäng i de partier som restaureras för detta ändamål.

Skötselområde 17

2 ha

Beskrivning: Al, ask, alm i sluttning utmed ån. Unik gammal alskovskog. Albården är en ursprunglig vegetationstyp som dock hävdats som skovskog/stubbsskovsäng. Artrik, frisk ängsvegetation med lundelm, hässleklocka, långsvingel (jättebalsamin). Viss grundvattenöversilning. Små sidosaviner. Viktigt promenadstråk. Miljö för den alltmer hotade mindre hackspetten, som häckar i trakten.

Mål: Ädellöv med al, ängsflora, stig.

Åtgärder: Viss röjning för att gynna ängsfloran och bibehålla ett ljusinflöde till marken. Stigen underhålls. I alskovskogen skall ungefär var 40:e stamgrupp nedsågas helt. Detta utförs roterande endast vart femte år. Jättebalsaminen bör tas bort.

Skötselområde 18

2,3 ha

Beskrivning: Blandat unglövbestand (planterat) med ek, poppel, björk, hagtorn, Salix, rönn, ask, fläder, slån, björnbär samt ängsytor med bl a jättebalsamin.

Mål: Halvöppen äng, tät skärm mot motorvägen.

Åtgärder: Poppel huggs bort för att gynna ek. Gravhögar skyltas. Sly röjs regelbundet i ängsytor.

Skötselområde 20

6 ha

Beskrivning: Sluttande åker.

Mål: Åker alternativt äng eller ädellövskog t ex lind och lönn.

Åtgärder: Med hänsyn till valt mål.

Skötselområde 21

0,2 ha

Beskrivning: Promenadväg, allé, stengärde. Rik trädslagsblandning bl a ek, ask, alm.

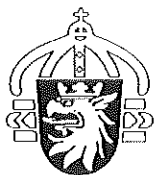
Mål: Bibehålla allén, stengärden och en varierad trädvegetation.

Åtgärder: Stengärdet återställs i raserade partier.

Skötselområde 22

9 ha

Beskrivning: Kulturbetesmark, rekreationsyta, observationsdamm för dagvatten. Parkeringsplats.

Mål: Betesmark med dagvatten och dammar för närsaltreduktion.

Åtgärder: Fortsatt bete.

Skötselområde 24

9 ha

Beskrivning: Hästbete, delvis hagmarkskaraktär, kvävegynnad flora. Al-, ask-, almpartier. Längs motorvägen har nya dammar anlagts för att samla upp förorenat dräneringsvatten och för att skydda grundvattentäkten Örbyfältet.

Mål: Betesmark av hagmarkskaraktär.

Åtgärder: Årligt bete. Ingen gödsling för att magra ut marken och på sikt sträva efter en mindre kvävepåverkad ängsflora.

Skötselområde 25

2 ha

Beskrivning: Sluttande åker, backig promenadstig, tilltalande landskapsbild mot Görarpsdammen. Högvuxen alridå. Norr om området finns en framträdande gravhög.

Mål: Skall besås och buskplanteras enligt särskild plan.

Åtgärder: Sådd, plantering, trädskärm mot motorvägen. Regelbundet underhåll av stig och bänkar. Årlig slåtter.

Skötselområde 26

3 ha

Beskrivning: Vall/åker.

Mål: Trädvegetation med ridstig.

Åtgärder: Plantering, trädskärm motorväg (särskild plan).

Skötselområde 27

1,3 ha

Beskrivning: Betesmark mot Görarpsdammen, övergår i mad. Kvävegynnad flora. Mindre trädparti med al.

Mål: Betesmark med mad alt slåttermark.

Åtgärder: Årligt bete alternativt slåtter.

Skötselområde 28

1 ha

Beskrivning: Brant sluttning samt bäckravin med ask, alm, bok och al. Rikligt med lungört.

Mål: Fri utveckling mot naturskog.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 29 0,25 ha

Beskrivning: Liten åkerlapp.

Mål: Äng med buskar.

Åtgärder: Sådd, plantering.

Skötselområde 30 0,5 ha

Beskrivning: Ö i Görarpsdammen med träd och högörtvegetation.

Mål: Ö med fritt utvecklad vegetation.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 32 2 ha

Beskrivning: Sluttande, gammal åker med mycket lång kontinuitet (belagd minst sedan 1700-talet).

Mål: Åker alternativt öppen äng.

Åtgärder: Om äng självtableras skall slåtter ske 1-2 ggr/år.

Skötselområde 33 0,1 ha

Beskrivning: Gammal gräns/stengärde.

Mål: Stengärde.

Åtgärder: Laga raserade partier av stengärdet.

Skötselområde 34 0,25 ha

Beskrivning: Parkeringsplats, bänkar och äng vid f d Görarps vattenkvarn (beskriven år 1714). Fiskeplats Görarpsdammen.

Mål: Bibehållen funktion.

Åtgärder: Uppsättning av skylt om vattenkvarnens historia m m.

Skötselområde 35 0,5 ha

Beskrivning: Tätt parti med bl a al.

Mål: Trädvegetation med företrädesvis gamla träd.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 36 1,5 ha

Beskrivning: Del av bäckravin med rester av kvarndamm. Gammal bok-ekskog av frisk ängstyp med vitsippa, lungört och svalört i markvegetationen. Uppgivna vattenkällor. Gamla ekar utmed grusvägen. Berg i dagen. Vitblå form av lungört, lundslok, stinksyska. I södra delen murgröna och hässleklocka. Kanal med stenvalvsbroar och pilträd.

Mål: Bibehållande av kulturhistoriska rester och ädellövskogsvegetationen, men med inslag av kullfallna träd, högstubbar och "lågor".

Åtgärder: Vattenspegeln i kvarndammen återskapas. Återhållsam röjning eller gallring i trädbeståndet ca vart 10:e år, främst för att förhindra genomväxning av äldre ekar.

Skötselområde 38 3,75 ha

Beskrivning: Ädellövskog samt torrare högplatå med björk. I södra delen bl a stor häxört och kirskaål. Bäck och bro i östra kanten. Promenadstigar och bänkar.

Mål: Blandlövskog med främst bok, ek och björk.

Åtgärder: Generell överhållning av "gammal" skog. Försiktiga gallringar.

Skötselområde 39 11 ha

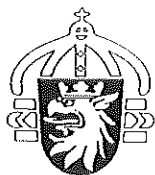
Beskrivning: Fd åker sluttande mot ån. Grusväg utmed järnvägen. Trädridå planterad 1988.

Mål: Rekreatiionsyta/äng med planterade träd/buskar, våtmark, dammar, översilning. Parkeringsplats.

Åtgärder: Återställning av bäck, anläggning av nya våtmarkspartier, plantering. Eventuell anläggning av dagvattendamm, som får läcka för utbildning av en översilningsäng. Ängsytor och våtmarker hävdas genom slåtter eller bete.

Skötselområde 40 1 ha

Beskrivning: Blandlövbestånd med björk, ask, al och särskilt rikligt med fågelbär i sluttning mot nordost. Högortfuktäng nedanför.

Mål: Naturskogsbestånd med fri utveckling.

Åtgärder: Inga.

Skötselområde 41

3 ha

Beskrivning: Åker samt gräsäng i sluttning. Anlagd damm närmast ån, dock kraftigt bevuxen med sly.

Mål: Betesmark med smärre buskage och översilningsmark samt damm.

Åtgärder: Uppsättning av stängsel och stängselpassager, insådd av åker. Årligt färbete (historisk tradition i området) bör eftersträvas.

Skötselområde 42 a, b

0,5 ha

Beskrivning: I område a högörtvegetation med älgört, kåltistel, rosendunört, jättegröe och dvärgvårlök samt alm. Stenskonig efter resterna av kvarnanläggningen. I område b bl a alm, ask, al, ek, långsvingel, brännässla.

Mål: Blandlövbestånd med gamla träd.

Åtgärder: Gallring vid behov för bibehållande av kvarnanläggningen (ask och al bildar stubbskott, vilket tillsammans med ev slätter ger upphov till en stubbskottäng, som är en historisk tradition).

Skötselområde 44

1,25 ha

Beskrivning: Bäckravín med främst ask, alm, al, fågelbär i översilningssluttning. Även en gammal ek samt en mycket högvuxen ask.

Mål: Blandlövbestånd med gamla träd.

Åtgärder: I princip fri utveckling.

Skötselområde 45

0,3 ha

Beskrivning: Öppet högörtparti med bl a hundäxing, krusskräppa och älgört.

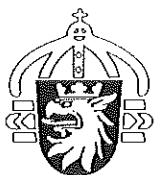
Mål: Öppen äng.

Åtgärder: Årlig slätter 1-2 ggr/år.

Skötselområde 46 (Bröddebacken)

5,5 ha

Beskrivning: Gammal ekskog med buskskikt av främst fläder och druvfläder. I brynet finns ask, asp, björk, viden, slån och humle. Glest fältskikt med främst

vitsippa. Bäck med branta kanter. Värdefull fågelbiotop med bl a skogsduva.

Mål: Gammal ekskog med i princip fri utveckling.

Åtgärder: Inga med undantag av borttagning av grillplats p g a brandriskerna. Stig och bänkar utmed ån underhålls.

Skötselområde 47 0,25 ha
Beskrivning: Brant sluttning med ask, al, ek, rönn, hassel och olvon.

Mål: Blandlövbestånd.

Åtgärder: Eventuellt öppnas trädbeståndet något för vy mot ån. Om särskilda säkerhetsarrangemang krävs kan sådana anordnas på lämpligt sätt.

Skötselområde 48 1 ha
Beskrivning: Albestånd i meanderbåge och forsacke. Flera åar.

Mål: Gammal alskog samt bibehållande av åar.

Åtgärder: Försiktig föryngring av al genom att enstaka träd avverkas.

Skötselområde 49 0,5 ha
Beskrivning: Mycket tätt och mörkt unglövparti med främst alm, al, björk, rönn, fläder, hassel, ek och hagtorn. Lundgröe, buskstjärnblomma och stinksyska förekommer. Ett flertal oförklarade torra diken genomkorsar området.

Mål: Ekbestånd.

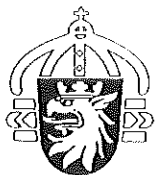
Åtgärder: Rökning och gallring för att gynna ek.

Skötselområde 50 3 ha
Beskrivning: Åker.

Mål: På sikt äng eller ädellövskog.

Åtgärder: Sådd/plantering beroende på valt alternativ.

Skötselområde 51 4 ha
Beskrivning: Betesmark med spridda träd och buskar samt våtmarksparti med tämligen trivial flora. Landskapsbilden är tilltalande.

Mål: Betesmark med våtmark.

Åtgärder: Fördjupning av befintlig våtmark. Uppsättning av stängsel. Årligt bete.

Skötselområde 52 1,5 ha

Beskrivning: Albård på ömse sidor ån, forsnacke.

Mål: Gammal al med successiv föryngring.

Åtgärder: Alföryngring genom att 1-2 stamgrupper avsågas vart femte år.

Skötselområde 53 0,3 ha

Beskrivning: Parkeringsplats, slingrande bäck samt alridå.

Mål: Parkeringsplats med skyltad information.

Åtgärder: Underhåll av skyltar och stängsel.

4 INFORMATION OCH ANLÄGGNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

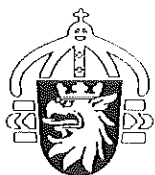
Informationsskyltar om reservatet och dess värden skall sättas upp på platser som utnyttjas frekvent av allmänheten. Av skyltningen skall framgå att delar av reservatet ingår i nätverket NATURA 2000.

Cykelvägar, ridvägar, tältplatser, eldplatser och områden för förtöjning eller ankring av båtar skall av naturvårdsförvaltaren markeras på särskild karta som skall fogas till skötselplanen. Anläggningarna skall även anges på informationstavlorna.

Behovet av parkeringsplatser och lämpliga angöringspunkter skall utredas och därefter markeras på informationstavlorna.

5 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Ekonomisk utredning avseende kommunens kostnader för investeringar, restaureringsåtgärder och löpande skötsel bör fogas till skötselplanen och därefter förnyas löpande i förhållande till lämpliga budgetperioder.

6 LITTERATUR

Ebersson, A-M m fl. 1974. Naturvårdsinventering och naturvårdsplanering för Rååns dalgång. - Miljövårdsprogrammet vid Lunds universitet och Tekniska högskola och Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Malmberg, T. 1950. Vandring i Vallåkradalen. - Skånes natur 37: 49-56.

Narvelo, W. 1986. Förslag till vegetationsetableringar mellan Raus och Gantofta i Rååns dalgång. - Parkförvaltningen i Helsingborgs kommun.

Persson, A. & Persson, P. 1995. Återskapande av våtmarker vid Råån. Planering, projektering och uppföljning. - Miljönämnden. Rååns vattendragsförbund. Helsingborgs stad.

Sjöbeck, M. 1920. Iakttagelser rörande florán o. fågelfaunan i Vallåkradalen (Skåne). - Fauna och flora 15:263-272.

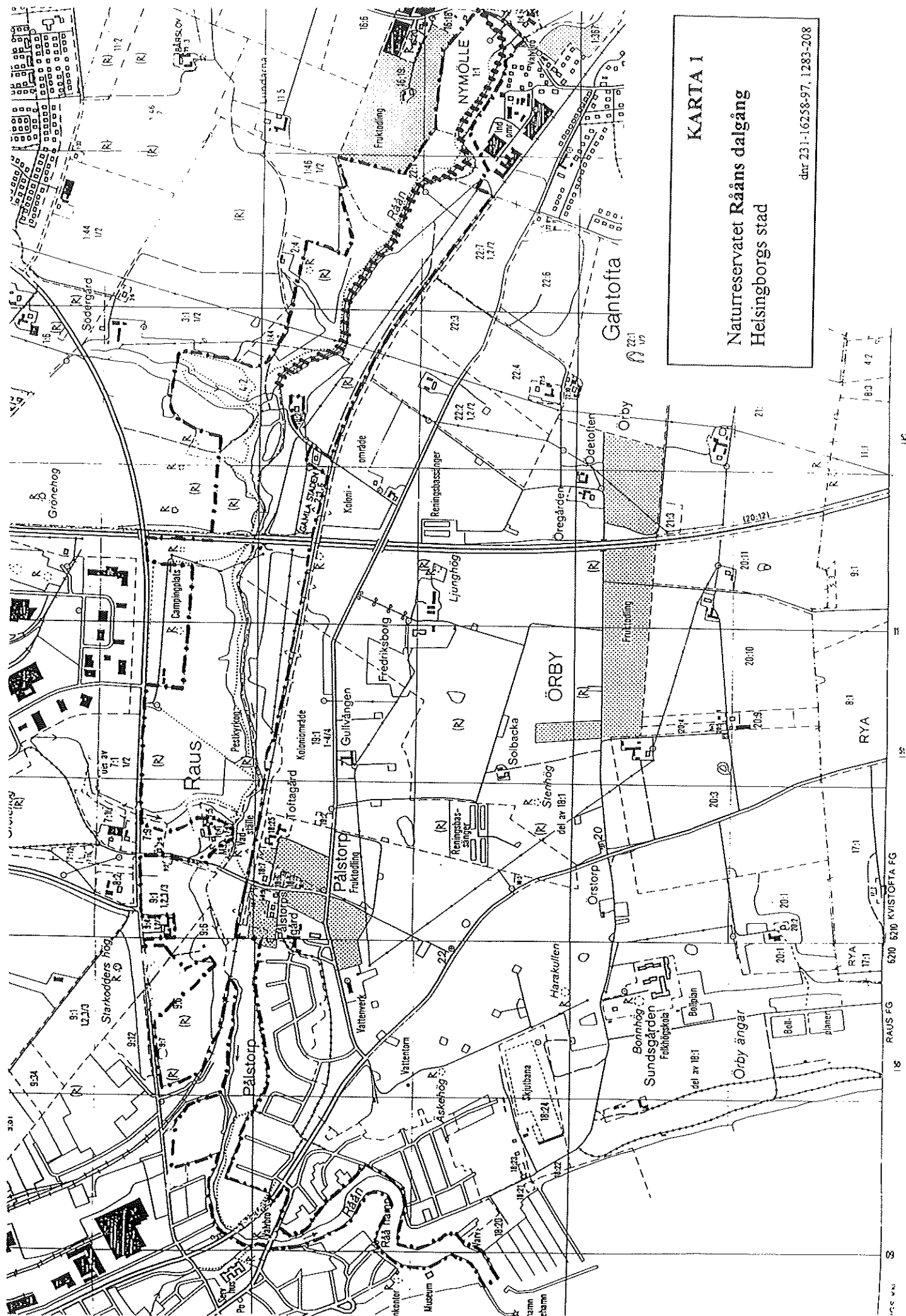
Sjöbeck, M. 1963. Natur och odling inom området för 1700-talets skånska stenkolsarbeten. - I: Clemensson, G. red. Stenkol och lera 3. Skånska stenkolsverket 1737-1786. Uppsala.

KARTOR

Karta 1. Naturreservatets avgränsning

Karta 2. Planerad markdisposition

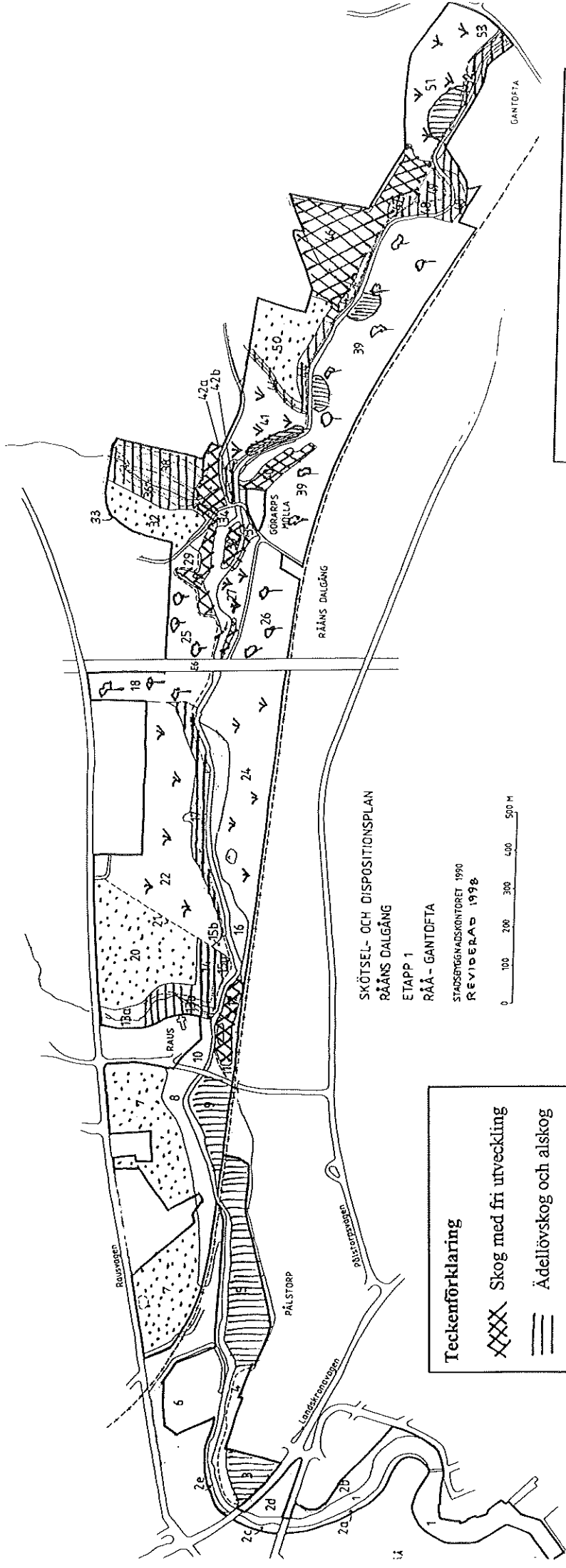
Karta 3. Skötselområden

KARTA I

Naturservatet Råns dalgång
Heisingborgs stad

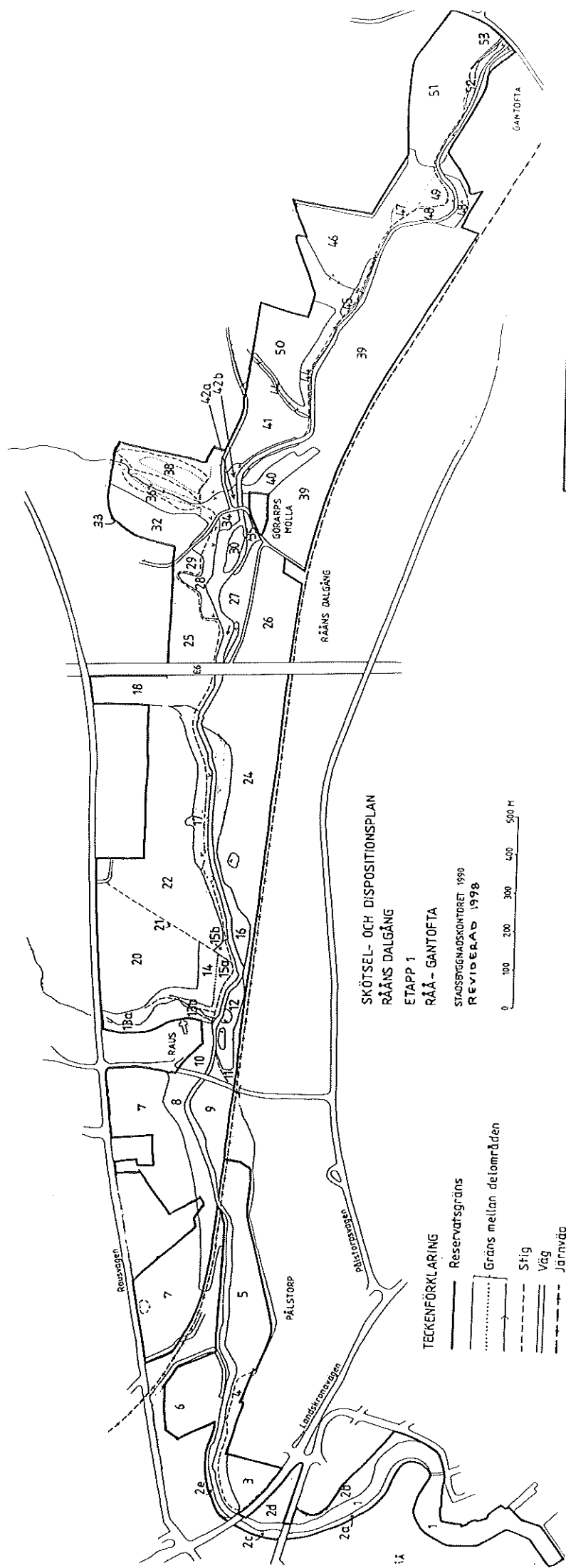
dnr 231-16258-97, 1283-208

SKÖTSEL- OCH DISPOSITIONSPÅN
 RÅÅNS DALGÅNG
 ETAPP 1
 RÅÅ - GANTOFTA
 STADSÖGGENSKONTORET 1990
 REVIDERAD 1998

Teckenförklaring	
XXXX	Skog med fri utveckling
==	Ädellövskog och alskog
vv	Betesmark
...	Åkermark
□	Ängsmark (naturlig)
⊗	Anlagd äng
	Våtmark/strandvegetation

KARTA 2
 Planerad markdisposition
 Naturservatet Rååns dalgång
 Helsingborgs stad, dnr 231-16258-97, 1283-208

KARTA 3

Skötselområdet

Naturservatet Rååns dalgång
Helsingborgs stad, dnr 231-16258-97, 1283-208